

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2002-4-3 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 02-26/271-110
Karar Tarihi : 30.4.2002
Dosya Konusu : Ataköy Marina ve Yat İşletmeleri A.Ş. ve Tek-Art Kalamış ve Fenerbahçe Marmara Turizm Tesisleri A.Ş. tarafından fiyatların döviz cinsinden, birbirine çok yakın belirlenmek suretiyle hakim durumun kötüye kullanıldığı iddiası.

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU
Üyeler : Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK,
Nejdet KARACEHENNEM, A. Ersan GÖKMEN,
R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER,
Mustafa PARLAK, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rifki ÜNAL

B- RAPORTÖRLER : M. Okan ALPAY, Metin HASSU

C- ŞİKAYET EDEN : Mehmet ATAY
Koruluk Sk. No:36/2 Beylerbeyi Üsküdar/İstanbul

D- HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILANLAR : - Ataköy Marina ve Yat İşletmeleri A.Ş.
Sahil Yolu 34710 Ataköy/İstanbul

- Tek-Art Kalamış ve Fenerbahçe Marmara
Turizm Tesisleri A.Ş.
Münir Nurettin Selçuk Cd. Kalamış/İstanbul

E- İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayetçi tarafından elektronik posta ile gönderilen ve Kurum kayıtlarına 3.1.2002 tarih ve 69 sayı ile giren şikayet dilekçesinde; İstanbul'da, Ataköy Marina ve Fenerbahçe-Kalamış Marina dışında güvenli tekne bağlanacak yer bulunmasının zorluğuna değinilmiş ve fiyatların her iki marinada da döviz cinsinden belirlendiği ve birbirlerine çok yakın tutulduğu ifade edilmiştir.

F- RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Ataköy Marina ve Yat İşletmeleri A.Ş. ve Tek-Art Kalamış ve Fenerbahçe Marmara Turizm Tesisleri A.Ş.'nin fiyat konusundaki uygulamalarının İstanbul ili marina hizmetleri pazarında 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddeleri kapsamında bir ihlal teşkil etmediği, bu sebeple

anılan teşebbüsler hakkında bir soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

G- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Pazar

İlgili Ürün Pazarı: Yabancı dilde “marina” olarak tanımlanan yat limanı; gemicilerin uykusu, yemek ve gemilerin yakıt ve tamirat talebini karşılayan, yelkenlilerin girebileceği, alış-veriş yapabileceği, haberleşmenin ve ulaşımın sağlanabildiği bir faaliyet alanı yaratan yerdir.

Marinalar diğer yat bağlama yerlerinden, sağladıkları güvenlik ortamları ve geniş hizmet ağları ile farklılık göstermektedirler. Bu bakımdan, ilgili ürün pazarı "marina hizmetleri pazarı" olarak belirlenmiştir.

İlgili Coğrafi Pazar: Ülkemizin Ege ve Güney sahillerindeki marinalar genellikle gezici tipteki yatlar tarafından kullanılırken, İstanbul ilinde bulunan marinalara olan talebin kaynağını hareketsiz yatların oluşturduğu görülmektedir. Şikayete konu iki marinaya ilişkin rakamlar da bunu destekler niteliktedir. Buna göre, Ataköy Marina müşterilerinin %72'si ile, Fenerbahçe-Kalamış Marina ise %73'ü ile yıllık sözleşme yapmaktadır. Diğer taraftan Ataköy Marina'nın müşterilerinin %91'i, Fenerbahçe-Kalamış Marina'nın müşterilerinin ise %96'sı İstanbul'da ikamet eden yat sahipleridir. Bu kişilerin yatlarını özellikle İstanbul'da bağlamayı tercih ettikleri, bu nedenle de bu marinalara olan talebin fiyat esnekliğinin çok düşük olduğu göz önüne alınarak, ilgili coğrafi pazar "İstanbul ili" olarak belirlenmiştir.

G.2. Yapılan Tespit ve Değerlendirmeler

G.2.1. 4054 Sayılı Kanun'un 4. Maddesinin İhlali İddiasına İlişkin Tespit ve Değerlendirmeler.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi teşebbüsler arası anlaşmalar, teşebbüs birlikleri kararları ve uyumlu eylemler yoluyla rekabetin sınırlandırılmasını, engellenmesini ve bozulmasını yasaklamaktadır. Anılan maddenin ikinci fıkrasında tadadi olarak sayılan bu haller arasında, "Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi" de bulunmaktadır.

Marina işletmeciliği sektöründe, fiyatlar işletmeciler tarafından serbestçe belirlenmekte, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 10. maddesi uyarınca da Turizm Bakanlığı tarafından tasdik edilmektedir.

İstanbul ilinde faaliyet gösteren Ataköy ve Fenerbahçe-Kalamış marinaları tarafından, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğine dair bir tespit

02-26/271-110

bulunmamaktadır. Kurum raportörlerince yapılan yerinde incelemelerde, bölgede faaliyet gösteren her iki marinanın kendi fiyat listeleriyle çalıştığı, fiyatların birbiriyle uyumlu olmadığı, fiyat değişikliklerinin farklı yıllarda gerçekleştiği belirlenmiştir.

İstanbul'da faaliyet gösteren marinaların fiyat listeleri aşağıdaki gibidir:

Ataköy Marina 2000-2002 Fiyat Listesi (ABD Doları)

M ²	Günlük	31 Günlük	365 Günlük
17-22	0.616	13.382	69.851
36-50	0.491	10.170	54.802
136-160	0.375	8.029	44.605
169-180	0.437	8.421	44.783
M ²	Günlük	31 Günlük	365 Günlük
20	12.31	267.63	1,397.03
40	19.63	406.80	2,192.07
150	56.20	1,204.34	6,690.75
170	74.31	1,431.64	7,613.18

Fenerbahçe-Kalamış Marina 2000-2002 Fiyat Listesi (ABD Doları)

M ²	Günlük	30 Günlük	365 Günlük
16-35.99	0.505	0.401	0.205
36-55.99	0.507	0.405	0.175
136-169.99	0.412	0.294	0.148
170+	0.386	0.281	0.125
M ²	Günlük	30 Günlük	365 Günlük
20	10.10	240.60	1,496.50
40	20.28	486.00	2,555.00
150	61.80	1,323.00	8,103.00
170	65.62	1,433.10	7,756.25

Görüldüğü gibi, liste fiyatları içinde yer alan farklı büyüklükteki tekneler ve farklı süreler için her iki marina tarafından değişik fiyatlar uygulanmaktadır. Bu fiyat farkları %20'lere kadar çıkmaktadır. Örneğin, 20 m² için Ataköy Marina'da uygulanan bağlama ücreti günlük olarak Fenerbahçe-Kalamış Marina'ya göre

02-26/271-110

yaklaşık %22 oranında yüksek iken, 150 m² için yıllık bazda uygulanan fiyat Fenerbahçe-Kalamış Marina'ya göre %17.43 oranında daha ucuzdur.

Şikayete konu iki marina arasındaki nominal fiyat farkları ve oranlarına aşağıda yer verilmiştir:

Ataköy Marina'nın Fiyatlarının, Fenerbahçe-Kalamış Marina'nın Fiyatlarına Nominal Farkı (ABD Doları)

M ²	Günlük	31 Günlük	365 Günlük
20	2.21	27.03	-99.47
40	-0.65	-79.20	-362.93
150	-5.60	-118.66	-1412.25
170	8.69	-1.46	-143.07

Ataköy Marina'nın Fiyatlarının, Fenerbahçe-Kalamış Marina'nın Fiyatlarına Oranı (%)

M ²	Günlük	31 Günlük	365 Günlük
20	21.89	11.23	-6.65
40	-3.22	-16.30	-14.20
150	-9.06	-8.97	-17.43
170	13.25	-0.10	-1.84

Ayrıca, Ataköy ve Fenerbahçe-Kalamış marinaları son 4 yıl içerisinde farklı zamanlarda fiyat değişikliklerine gitmişlerdir. Ataköy Marina 1998, 1999 ve 2000 yıllarında aynı fiyat listesini uygulamış olup, 2001 yılından itibaren daha önce teknelerin boy uzunluğuna göre hesaplanan bağlama ücretlerini, teknelerin m² alan ölçüsüne göre hesaplamaya başlamıştır. Bu nedenle 2001 yılında gerçekleştirilen fiyat artış oranının tespiti mümkün olmamıştır. Fenerbahçe-Kalamış Marina ise, 1998-1999 yıllarında teknelerin boyları üzerinden ve Alman Markı üzerinden aynı fiyat listesini uygulamış olup, 1.1.2000 tarihinden itibaren m² (en×boy) sistemine ve ABD Doları üzerinden yeni bir fiyatlandırma sistemine geçmiştir. Her iki teşebbüsün fiyat artışları farklı yıllarda gerçekleşmiş olup, bunların 2000 yılından önceki dönemlere ait eski fiyat listeleri de güncel listeler gibi farklılık göstermektedir.

Bunun yanı sıra, Fenerbahçe-Kalamış Marinası'ndan temin edilen fatura örneklerinde, bazı müşterilere yıl içinde uygulanan Turizm Bakanlığı onaylı fiyat listeleri üzerinden %5 oranında indirim uygulandığı görülmüştür.

02-26/271-110

Bu çerçevede, iki teşebbüsün fiyat uygulamalarında herhangi bir paralellik, işbirliği, uyumlu eylem ya da anlaşma olmaması, ilgili ürün pazarında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilmediğini göstermektedir.

H.2.2. 4054 Sayılı Kanun'un 6. Maddesinin İhlali İddiasına İlişkin Tespit ve Değerlendirmeler

4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinde, "Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır." hükmüne yer verilmiştir. Hakim durum ise, Kanun'un 3. maddesinde, "Belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücünü ifade eder" şeklinde tanımlanmıştır.

Söz konusu teşebbüslerin ilgili ürün pazarının %100'ünü ellerinde tuttukları yapılan yerinde incelemelerde tespit edilmiştir. Buna göre, 2001 yılı aylık bazda ortalama doluluk oranına göre Ataköy marina %..... ve Fenarbahçe-Kalamış marina %..... pazar payına sahiptir.

Öte yandan, şikayete konu teşebbüslerin aşırı fiyat uyguladıkları iddiası çerçevesinde Türkiye'deki diğer marinaların fiyatlarıyla karşılaştırmalar yapılmıştır. Aşağıdaki tablolarda da yer verildiği üzere, her iki marinanın fiyatları Ege ve Akdenizde faaliyet gösteren bazı marinaların fiyatlarına göre yüksek, diğer bazı marinaların fiyatlarına göre ise daha düşüktür.

Setur Çeşme Marina 2000-2002 Fiyat Listesi (ABD Doları)

M ²	Günlük	30 Günlük	365 Günlük
36-55.99	0.724	0.630	0.208
136-169.99	0.739	0.643	0.212
170+	0.744	0.647	0.213
M ²	Günlük	30 Günlük	365 Günlük
40	28.96	756.00	3,036.80
150	110.85	2,893.50	11,607.00
170	126.48	3,299.70	13,216.65

02-26/271-110*Setur Antalya Marina 2000-2002 Fiyat Listesi (ABD Doları)*

M ²	Günlük	30 Günlük	365 Günlük
36-55.99	0.495	0.342	0.126
136-169.99	0.403	0.264	0.095
170+	0.473	0.297	0.106

M ²	Günlük	30 Günlük	365 Günlük
40	19.80	410.40	1,839.60
150	60.45	1,188.00	5,201.25
170	80.41	1,514.70	6,577.30

Bodrum-Karada Marina 2001 Fiyat Listesi (ABD Doları)

M ²	Günlük	31 Günlük	365 Günlük
36-50	0.598	0.437	0.152
136-160	0.714	0.508	0.178
169-180	0.758	0.535	0.187

M ²	Günlük	31 Günlük	365 Günlük
40	23.91	542.04	2,214.19
150	107.05	2,364.51	9,768.50
170	128.91	2,820.82	11,624.51

İlgili pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin uyguladıkları fiyatların incelenmesi sonucunda ve yukarıda yer verilen tespitlerin ışığında, bölgede faaliyet gösteren her iki teşebbüsün de aşırı fiyat uygulamadıkları, bu çerçevede 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal edilmediği sonucuna varılmıştır.

I-SONUÇ:

Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler doğrultusunda; Ataköy Marina ve Yat İşletmeleri A.Ş. ve Tek-Art Kalamış ve Fenerbahçe Marmara Turizm Tesisleri A.Ş.'nin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettiklerine ilişkin herhangi bir tespit bulunmadığından, adı geçen teşebbüsler hakkında

02-26/271-110

Kanun'un 41. maddesi gereğince soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.